

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Sağlık Bakanı Kemal MEMİŞOĞLU** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim **11.05.2026**.

Nevroz UYSAL ASLAN

Şırnak Milletvekili

Türkiye'de iktidarın kamu emekçilerine yönelik hukuksuzlukla bezeli baskı ve sindirme politikaları, 2016 yılında yayımlanan Kanun Hükmünde Kararname (KHK)'lerle zirveye ulaşmış; kamu emekçilerinin sendikal faaliyetleri, demokratik hak kullanımları, toplumsal olaylara ilişkin barışçıl tutumları ve yurttaşlık sorumlulukları idari soruşturma konusu yapılmaya devam etmiştir.

Bu durumun son örneklerinden biri Şırnak'ta yaşanmaktadır. Üçü Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası Eğitim Sen, biri ise Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES) üyesi olan toplam dört kamu emekçisi hakkında ihraç süreci yürütülmektedir. Bu süreç içinde bir sağlık emekçisinin de yer alması, konuyu doğrudan Sağlık Bakanlığının sorumluluk alanına taşımaktadır.

Söz konusu sürecin, olağan bir disiplin incelemesinden çok, yerel idarenin ısrarı ve baskısıyla başlatıldığı; bugünkü yürütülme biçiminin de aynı siyasal ve idari baskı hattı üzerinden sürdürüldüğü iddia edilmektedir. Henüz kesinleşmiş bir yargı kararı veya idari karar bulunmamasına rağmen ihraç yönünde tavsiye niteliğinde görüş verilmesi, kamu emekçileri açısından telafisi güç hak kayıplarına yol açabilecek ağır bir idari tasarruf niteliği taşımaktadır.

Sağlık emekçileri, toplumun yaşam hakkına, sağlık hakkına ve kamusal hizmete erişimine doğrudan temas eden meslek gruplarıdır. Bu nedenle sağlık emekçilerinin sendikal faaliyetleri, demokratik hak kullanımları ve barışçıl toplantılara katılımları üzerinden baskı altına alınması yalnızca bireysel bir hak ihlali yaratmakla kalmamakta; kamusal sağlık hizmetinin niteliğini, çalışan güvenliğini ve mesleki bağımsızlığı da zedelemektedir.

Kamu görevlilerinin demokratik hak kullanımlarının "ihraç" gerekçesine dönüştürülmesi; masumiyet karinesi, savunma hakkı, ifade özgürlüğü, sendikal özgürlükler ve toplantı hakkı bakımından ciddi bir hukuk sorunu yaratmaktadır.

Kamu emekçilerinin taziyeye katılması; sivil toplum örgütlerince düzenlenen, üyesi oldukları sendikanın çağrıcısı olduğu, Rojava/Kuzey ve Doğu Suriye bölgesindeki sivil can kayıplarını protesto etmek ve barış çağrısında bulunmak amacıyla gerçekleştirilen etkinliklerde yer alması, kamudan ihraç gerekçesi yapılmaktadır. Oysa söz konusu yürüyüş ve protestolar, 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu kapsamında; bildirim ve izin süreçleri işletilerek, idarenin bilgisi dahilinde gerçekleştirilmiştir. Bu eylemler barışçıl biçimde başlamış, barışçıl biçimde sonlanmıştır.

Buna rağmen bu eylemlere katılımın kamu emekçileri açısından ihraç gerekçesine dönüştürülmesi, barışçıl toplantı hakkının cezalandırılması anlamına gelmektedir. Rojava'da yaşanan sivil can kayıplarına karşı barış çağrısı yapmak; sendikal, demokratik ve insani bir tutumdur. Kamu görevlisi olmak, yurttaşlık haklarından vazgeçmek anlamına gelmez. Bir sağlık emekçisinin sendikasının, demokratik kitle örgütlerinin ya da yasal bir siyasi partinin başvurusu ve çağrısı ile düzenlenen barışçıl bir etkinliğe katılması; Anayasa'nın güvence altına aldığı ifade özgürlüğünün, toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının ve örgütlenme özgürlüğünün doğal sonucudur.

Ayrıca söz konusu Rojava protesto eyleminin DEM Parti tarafından düzenlendiği belirterek suçlayıcı bir unsur gibi sunulması başlı başına sorunludur. DEM Parti, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde grubu bulunan yasal bir siyasi partidir. Bir siyasi partinin yaptığı başvuru ve bildirim sonucunda gerçekleşen barışçıl yürüyüş veya protestoya katılmak, kamu emekçisi olup olmamasına bakılmaksızın tüm yurttaşların demokratik hakkıdır. Yasal bir siyasi partinin etkinliğiyle temas kurmayı, disiplin soruşturması veya ihraç gerekçesi hâline getirmek, çoğulcu demokratik siyaset alanını daraltmaktadır.

Taziyeye gitmenin, sendikal çağrıya uymanın, barışçıl yürüyüşe katılmanın ve sivil ölümlere karşı ses çıkarmanın ihraç tehdidiyle karşılanması; kamu emekçilerinin toplumsal meselelere dair söz kurma hakkının idari baskıyla bastırılması anlamına gelmektedir. Sağlık emekçisi bakımından bu tablo, mesleğin insan yaşamına ve toplumsal iyiliğe dönük etik sorumluluğuyla da açık bir çelişki yaratmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınız, sağlık emekçilerinin demokratik etkinliklere, sendikal çağrılara, taziyelere ve barışçıl protestolara katılmasını hangi mevzuat hükmü uyarınca "ihraç" gerekçesi olarak ele almaktadır?
2. Şırnak'ta yürütülen bu sürecin yerel idarenin ısrarı ve baskısıyla başlatıldığı iddiaları Bakanlığınız tarafından araştırılmış mıdır? Araştırılmışsa hangi bulgulara ulaşılmıştır?
3. Şırnak Valiliği eliyle yürütülen soruşturma sürecinde Bakanlığınız, sağlık emekçisinin savunma hakkını, sendikal haklarını ve barışçıl toplantı hakkını güvence altına almak için herhangi bir işlem tesis etmiş midir?
4. Kamu emekçilerinin katıldığı Rojava'ya ilişkin yürüyüş ve protestoların 2911 sayılı Kanun kapsamında, DEM Parti'nin resmî başvuru, bildirim ve izin süreçleri işletilerek, idarenin bilgisi dahilinde ve barışçıl biçimde gerçekleştiği dikkate

alındığında; bu etkinliklere katılım hangi somut fiil üzerinden ihraç gerekçesi yapılmaktadır?

5. Anayasa ve uluslararası sözleşmelerle güvence altına alınan sendikal faaliyetlere katılım hakkı, Bakanlığınızca disiplin suçu veya ihraç nedeni olarak mı görülmektedir? Bu yaklaşım sağlık emekçilerinin örgütlenme özgürlüğüne açık bir müdahale anlamına gelmekte midir?
6. Bir sağlık emekçisinin, evrensel bir hak ve insani bir yükümlülük olan taziye katılması hangi mevzuat uyarınca devlet memurluğundan çıkarma cezasına dayanak oluşturmaktadır?
7. Bakanlığınız, sağlık emekçilerinin meslek örgütleri, sendikaları ve demokratik kitle örgütleriyle kurduğu ilişkiyi disiplin soruşturması konusu yapan uygulamalara karşı il sağlık müdürlükleri nezdinde herhangi bir denetim yürütmekte midir?
8. Sağlık hizmetinin niteliği, çalışanların mesleki bağımsızlığı ve kamu hizmetinin sürekliliği dikkate alındığında; sağlık emekçilerinin demokratik hak kullanımları nedeniyle ihraç tehdidiyle karşı karşıya bırakılması Bakanlığınızca kabul edilebilir bir uygulama olarak mı görülmektedir?
9. Bakanlığınız, Şırnak'ta yürütülen bu ihraç sürecini durdurmak, sağlık emekçisinin haklarını korumak ve yerel idare kaynaklı baskı iddialarını incelemek üzere herhangi bir idari denetim mekanizması işletecek midir?
10. İçinde bulunulan barış arayışları dikkate alındığında; Rojava'da sivil can kayıplarına karşı barış çağrısı yapan sağlık emekçisinin ihraç tehdidiyle karşı karşıya bırakılmasının toplumsal barışa zarar vereceği Bakanlığınız tarafından değerlendirilmiş midir?